

Kampen fortsätter om sanfolkets rätt till sin mark

Den ena dagen fick Botswanas statliga turistråd en prestigefylld internationell utmärkelse för sitt framgångsrika arbete med hållbar turism. Dagen efter skickades militär och polis till sanfolkets område som både turistnäringen och diamantindustrin vill lägga rabarber på.

NÄR DEN STATLIGA MYNDIGHETEN i slutet av maj tilldelades priset *Destination Stewardship* av Världsturistrådet väckte det stor uppmärksamhet. Inte minst eftersom regeringen under senare år öppnat en safarilodge med swimmingpool i Kalahari-öknen, ett område som sedan tiotusentals år tillhör sanfolket. Men dessa har tvångsflyttats därifrån, deras borrade vattenbrunn har bestulits på sin pump av myndigheterna och om de återvänder hotas de av straffrättsliga åtgärder.

Inför fotbolls-VM för herrar i grannlandet Sydafrika lanserar regeringen nu dessutom aktivt en rad viltreservat i området som nya turistmål. Bland annat har man satsat på nya vattenhål.

Dagen efter att priset tillkännagetts skickade regeringen militär och polis till Kalahari Game Reserve. Det bedöms allmänt som ett försök att hota de san som trots regeringens förbud och skriande vattenbrist bor kvar i Kalahari.

Redan 2002 ville sanfolket gå till domstol i markfrågan men inte förrän 2004, efter att en rad uppsatta hinder övervunnits, började den dyraste och längsta rättsprocessen i Botswanas his-

toria. Medan den pågick tog regeringen bort den skyddsklausul för sanfolket som fanns i grundlagen.

Den 13 december 2006 dömde domstolen till sanfolkets favor och gav dem rätten att bo där de alltid har bott, påpekade att deras tvångsflyttning gick emot lagen och att de hade rätt att jaga och samla i reservatet. Nu är det dags för nästa omgång i rättsväsendet. Den här gången gäller det rätten att åter få tillgång till vatten.

SANFOLKET ÄR ÖVERTYGADE om att de tvingas bort för att det finns stora diamantfyndigheter i deras område. Bara runt deras lilla samhälle Gope finns det, enligt bolaget Gem Diamonds, diamanter till ett värde av över 3,3 miljarder USD.

Sanfolkets kamp har fått mycket stöd från omvärlden, både ekonomiskt till rättegången och moraliskt med internationella protester både mot diamantbolag, turistföretag och Botswanas regering.

KERSTIN BJURMAN

Läs mer: www.survivalinternational.org

I februari i år genomfördes en rad demonstrationer till stöd för sanfolket utanför juvelerarföretaget Tiffanys butiker i London, Madrid, Paris, Berlin och San Francisco.

Foto: Marc Cowan/Survival International

